

**MEDZINÁRODNÝ WORKSHOP
"AKTUÁLNE OTÁZKY FYTOREMEDIÁCIA S PRODUKCIOU
BIOMASY" NA KATEDRE ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
FAKULTY PRÍRODNÝCH VIED UMB**

Valentína Pidlisnyuk, Iveta Marková

prof. Valentína Pidlisnyuk, Dr.Sc., Univerzita Mateja Bela, Fakulta prírodných vied, Katedra životného prostredia, Tajovského 40, 974 01 Banská Bystrica, Slovenská republika, e-mail: valentina.pidlisnyuk@umb.sk

prof. RNDr. Iveta Marková, PhD., Univerzita Mateja Bela, Fakulta prírodných vied, Katedra životného prostredia, Tajovského 40, 974 01 Banská Bystrica, Slovenská republika, e-mail: iveta.markova@umb.sk

Dňa 12.1.2015 sa konal na Katedre životného prostredia Fakulty prírodných vied medzinárodný workshop "Aktuálne otázky fytofarmácie s produkciou biomasy". Workshop bol súčasťou plánovaných aktivít v rámci kreovania medzinárodného grantu NATO SPS Planning Grant #984687 „New Phytotechnology for Cleaning Contaminated Military Sites" (Nové technológie fytofarmácie kontaminovaných vojenských lokalít". Cieľom workshopu bola diskusia o aktuálnom výskume do projektu zapojených inštitúcií a diskusia o ďalších možnostiach v návrhu NATO SPS Planning Grant #984687, v nasledujúcich témach:

-Zvýšenie bezpečnosti bývalých vojenských priestorov

-Alternatíva palivapre armádu

-Hodnotenie politických kompetencií/zásluh vytvorených partnerstiev a aktivít návrhu.

V komornom prostredí zasadačky KŽP na Tajovského 55 v Banskej Bystrici sa zišlo 20 účastníkov zo zainteresovaných organizácií SR a členovia medzinárodného tímu návrhu NATO SPS Planning Grant #984687, ktorí prezentovali výskumný podiel ich organizácie v projekte. V rámci prezentovaného návrhu direktorom projektu z krajiny NATO je prof. Larry Erickson z Kansas State University v Kansas USA a z partnerskej krajiny je Dr. Tetyana Štefanovská z National University of Life and Environment Kijev v Ukrajina, Co-direktorom je prof. Valentína Pidlisnyuk, Dr.Sc. z Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici Slovenská republika, prof. Lawrence Davis z Kansas State University v Kansas USA a prof. RNDr. Peter Andráš, CSc. ako projektový poradca. Súčasťou projektu je realizácia výskumu prítomných mladých vedcov zo Slovenskej republiky RNDr. Janky Jaďuďovej, PhD., Bc. Janky Pokrievkovej a Mgr. Ksenii Bystrevskej.

Prof. Valentína Pidlisnyuk prezentovala hlavné ciele návrhu projektu, súčasný stav výskumu, možnosti aplikácie a hodnotenia (obr 1). Vstup UMB je viac ako aktuálny, keďže práve v blízkosti Banskej Bystrice sa už viac ako polstoročie prevádzkuje vojenské letisko s príslušenstvom a ponúka projektu výskumnú vojenskú lokalitu.

Prof. Lawrence Davis z Kansas State University v Kansas USA vysvetlil aspekty aplikácie energetických rastlín II. generácie pre účely fytofarmácie kontaminovaného prostredia (obr 2).

Dr. Tetyana Štefanovská z National University of Life and Environment Kijev Ukrajina prezentovala začiatky realizovaného výskumu, prvé výsledky pestovania energetických kultúr

II generácie na vybranom uzemí s ich vplyvom na environmentálnu bezpečnosť sledovanej lokality.

Workshop bol realizovaný prostredníctvom systému skype prednáškou Dr. Josef Troegla, z Univerzity Jána Purkyně v Ústí nad Labem z Českej republiky, ohľadom existencie kontaminovaných vojenských lokalít na území Čiech a Moravy.

Súčasťou workshopu boli aj slovenské organizácie nazývané „konečný užívateľ“. Ako zástupca z Slovenskej agentúry životného prostredia sa workshopu zúčastnila Mrg. Katarína Paluchová, a Mrg. Magdalena Halíčková, zástupca Ministerstva obrany Slovenskej republiky, Agentúra správy majetku, odbor životného prostredia.

Vďaka vystúpeniam všetkých členov medzinárodného grantového tímu sa vytvorila diskusia ohľadom spoločného výskumného zámeru v oblasti fyto-remediácie kontaminovaných vojenských lokalít. Uvedený návrh ponúka formu riešenia environmentálnej záťaže s benefitom – očistenie kontaminovaného územia prostredníctvom pestovania vhodných rastlín ako alternatívneho paliva za účelom aspektovania princípov energetickej bezpečnosti a zásad environmentálnej bezpečnosti.



Obr 1 Prof. Valentína Pidlisnyuk z Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici SR uvádza skype výstup Dr. Josefa Troegla z Univerzity Jána Purkyně v Ústí nad Labem z Českej republiky



Obr 2 Vystúpenie prof. Lawrence Davis z Kansas State University v Kansase, USA